

25. november 1938, Praha.

Ministerstvo zemědělstva posíla úřední záznam Ministerstvu pravosúdia v Bratislave o výpovedi Karola V. ktorý v dôsledku násillia a ohrozenia na živote musel opustiť svoje bydlisko na okupovanom území.

Úřední záznam

Asi třetí den po obsazení našeho kraje maďarským vojskem, t. j. dne 12. 11. byl jsem ráno na poli vedle dvora, kde právě moje potahy oraly. V tom právě křičel někdo ze dvora, abych šel domů, že jsou tam četníci. Šel jsem tedy domů v předpokladu, že snad chtějí převzít dvůr a udělat nějaký protokol. Jakmile jsem vešel do dvora, rozběhli se četníci a obklopili mě. Jejich velitel nasadil mi bajonet na prsa a prohlásil mě za zatčeného. Mezi tím přispěchavší další dva četníci udělali totéž a jeden z nich vytáhl připravená pouta a spoutal mě. Tak mě vedli k mému bytu.

Když jsme tam přišli, viděl jsem, že zbývajících šest četníků střeží z části moji ženu, jakož i tchána a tchyni a ostatní prohledávají byt. Všichni jsme byli vyzváni, abychom se během půlhodiny oblékli, sebrali svoje nejnnutnější, že budeme odvedeni. Po zmíněné půlhodině vyvedli nás na dvůr, kde již byli připravené na jejich rozkaz dva moje povozy nákladní a poručili nám do nich nasednutí. Každý vůz obsadil jeden četník s nasazeným bodlem a vezli nás pryč.

První zastávka byla na četnické stanici v Koltě. Tam nám poručili sesednout, vehnali nás do dřevěné kůlny, postavili každého do jednoho rohu čelem ku stěně. Byl jsem smířen s myšlenkou, že budeme snad zastřeleni. Tam jsme byli střeženi asi tři hodiny. Během tohoto času byli ale pochytáni četníky další dvě tmnější rodiny, a sice vpředu uvedeného Tomáše F. v počtu šesti členů a za ním Metoda I., rovněž šest členů rodinných. Odpoledne asi o třetí hodině byli jsme všichni v počtu šestnácti osob donuceni nasednouti na vozy. Na každý přisedl jeden četník s nasazeným bodlem a takto eskortováni do Staré Ďaly (*Hurbanovo*), okresního města 30 km vzdáleného.

Po příchodu tam byli jsme vsazeni všichni do vězení. Nebylo nám dovoleno ani si vzít deky. Tak v zimě, bez světla, na holých prknech a bez přikrytí se starým kýblem na vykonání potřeby. Ženy, dospělé děvčata, děti a muži všechno pohromadě vykonávali svoje potřeby bez jakékoliv možnosti se aspoň částečně uklidit. Teprve v pondělí 14. 11. 1938 před polednem byli jsme pod dozorem vojenské hlídky zase s nasazenými bodly předvedeni k výslechu před okresní vojenské velitelství, kde jeden po druhém jsme byli vyslýcháni.

Kromě toho naštváli lidi, aby každý si proti mně uplatňoval pohledávky. Přišli vagabundi, chátra, kterou jsem ani jakživ neviděl. Stačilo, aby někdo prohlásil, že jsem mu něco dlužen, a bylo hrubým a sprostým četníkem nařizeno, bez dovolení se bránit, zaplatit, pokud jsem měl peníze, a když jsem prohlásil, že více peněz nemám, bylo mi poručeno dávat potvrzenky. Dále mi bylo dáno všemi až moc zřetelně na srozuměnou, že kdybych tak neučinil, že to bude na mně vynuceno násilím. Podepsal jsem tudíž několik potvrzenek, ale prohlašuji: „Vše co jsem podepsal neuznávám, neboť se tak stalo pod hrozbou násilí, bez jakékoliv možnosti obrany nebo vysvětlení.“

Bylo mi vojenským velitelem sděleno, že došlo nové rozhodnutí z Budapešti, že si mohu inventář, kromě sena, krmiv, slámy, řepy, obilí, tabáku, tedy pouze stroje, dobytek a nábytek

odstěhovati. Když jsem ale žádal o přistavění vagónů a záruku osobní bezpečnosti bylo mi obojí odmítnuto. Upozorňuji na tuto maďarskou taktiku, kde na jedné straně se něco povolí, aby se snad vyhovělo nějakým závazkům při jednání s čs. vyjednaváči, ale na druhé straně se dají příkazy četnictvu, které má veškerou moc v rukou a teroristicky ji provádí, aby s podporou maďarských šovinistických extrémních a nezodpovědných živlů jakoukoliv možnost likvidace majetku znemožnili. Poněvadž mi byly i odmítnuty jakékoliv záruky, že mi peníze – kdybych i nějaké stížil – nebudou po předchozím upozornění prostě ukradnuty, jak se i v mnohých případech stalo, nezbylo mi než odcestovati a zanechat všechen majetek. Vzali jsme si sebou pouze něco z prádla a šaty na sebe.

Melmuka, v. r.

Karel V., v. r.

SNA, MPs., kr. 17, odd. 9, č. 2521.

68

25. november 1938, Bratislava.

Zápisnica odoslaná slovenskej vláde a č.-s. ústrednej vláde o výpovediach 14 vyhostených, obyvateľov Nových Zámok, ktorí boli svedkami drancovania a ničenia obchodov a domov Slovákov, Čechov a židov maďarskými teroristami a dožadujú sa náhrady škôd a uplatnenia reciprocity.

Zápisnica

Nižepodpísaní vykázaní z Maďarska z obsadeného územia Nových Zámok hlásime nasledovné:

Na výzvu v rozhlase tak zo slovenskej, ako aj z maďarskej strany, aby všetci obyvatelia a tiež obchodníci a živnostníci zostali na svojich miestach na Maďarsku odovzdanom a okupovanom území, všetci česko-slovenskí obchodníci a živnostníci v Nových Zámokoch zostali na svojich miestach, chcú vyčkať na ďalšie udalosti.

Po odchode česko-slovenského vojska 8. 11. 1938 odpoľudnia o 14. hodine nastúpilo maďarské vojsko a situácia bola pokojná až do večerných hodín. Neskoro večer po ukončení oficiálnych privítacích slávností utvorili sa skupiny teroristov, ktorí začali programovo vytláčať české a slovenské obchody, živnosti a taktiež obytné domy, z ktorých obyvatelia, ak si chceli zachrániť svoje holé životy, museli zutekať. Po vytlčení a úplnom rozbití obchodov boli tieto vyplienené a vykradnuté. Čo sa im nepodarilo odniesť, to úplne zničili. Treba podotknúť, že polícia a bezpečnostné orgány, ktoré boli zo všetkých strán volané na pomoc, nezašli, odvolávajú sa, že nemajú rozkaz zakročiť. Tieto bezpečnostné orgány vyhlasovali, že „nepoznajú žiadnych Slovákov“ a Čechov a židov nechránia.

Mnohým našim Slovákom a Čechom bolo ublížené na tele do tej miery, že museli byť ošetrení lekármi a odvedení do nemocnice na ošetrovanie. Hneď na druhý deň sa dostavili mestskí strážníci a úradníci a v mene zákona si vyžiadali od všetkých obchodníkov kľúče od obchodov. Tieto zapečatili, zhabali, pozbavili každého majiteľa dispozičného práva a kľúče od týchto zhabaných obchodov si ponechali. V niektorých obchodoch bola urobená inventúra, súpis tovaru a zariadenia s absolútne nedostatočným, ba v mnohých prípadoch so smiešnym